

2020/2011(INI)

29.6.2020

ATZINUMS

Sniegusi Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejai

par romu integrācijas valsts stratēģiju īstenošanu: negatīvas attieksmes pret romu izcelsmes cilvēkiem apkarošana Eiropā (2020/2011(INI))

Atzinuma sagatavotājs(*): *Tomáš Zdechovský*

(*) Iesaistītā komiteja — Reglamenta 57. pants

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteju rezolūcijas priekšlikumā, ko tā pieņems, iekļaut šādus ierosinājumus:

- A. tā kā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 9. pantu Savienība, nosakot un īstenojot savu politiku un darbības, ņem vērā prasības, kas saistītas ar augsta līmeņa nodarbinātības veicināšanu, atbilstīgas sociālās aizsardzības nodrošināšanu, sociālās atstumtības apkarošanu, kā arī ar izglītības, mācību un cilvēku veselības aizsardzības līmeņa paaugstināšanu;
- B. tā kā Eiropas sociālo tiesību pīlāra pieņemšana ir priekšnoteikums pie marginalizētām grupām piederīgo cilvēku, piemēram, romu izcelsmes cilvēku, sociālo tiesību stiprināšanai;
- C. tā kā mēs ļoti atzinīgi vērtējam Komisijas apņemšanos izstrādāt pamatīgāku laiku pēc 2020. gada paredzētu Eiropas Romu līdztiesības, sociālā un ekonomiskā taisnīguma un antičigānisma apkarošanas stratēģisko satvaru;
- D. tā kā romi ir lielākā Eiropas etniskā minoritāte un ES dzīvo aptuveni 6 miljoni romu, kam raksturīga ne tikai etniskā, bet arī liela sociālekonomiskā dažādība un kas saskaras ar multiplo diskrimināciju; tā kā aptuveni 80 % romu dzīvo zem savas valsts nabadzības riska sliekšņa; tā kā 43 % romu (tostarp 56 % vīriešu un 29 % sievietes) strādā algotu darbu, bet ES vidējais rādītājs 2015. gadā bija 70 %¹; tā kā 50 % romu vecumā no 6 līdz 24 gadiem neapmeklē skolu un tā kā 63 % romu jauniešu (16–24 gadu vecumā) nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (jaunieši *NEET* situācijā), bet ES vidējais rādītājs ir 12 %²; tā kā pieaugošais *NEET* situācijā esošo romu īpatsvars bija joma, kurā situācija 2016. gadā salīdzinājumā ar 2011. gadu bija pasliktinājusies³;
- E. tā kā dzimumu līdztiesība un romu bērnu un jauniešu stāvoklis ir divas romu integrācijā un iekļaušanā svarīgas jomas, kam gan ES, gan dalībvalstu līmenī nav pievērsta pietiekama uzmanība⁴; tā kā liela daļa romu sieviešu dzīvo nestabilos apstākļos un interseksionālās diskriminācijas dēļ ir neaizsargātas īpašā veidā; tā kā sieviešu un vīriešu līdztiesība ir jānodrošina un jāveicina visās jomās, arī tādos aspektos kā līdzdalība darba tirgū, nodarbinātības noteikumi, atalgojums, kvalifikācijas apmācība un karjeras maiņa, izredzes un attīstība;
- F. tā kā romu dzīves apstākļi, izglītības līmenis un veselības stāvoklis nosaka viņu

¹ Komisijas 5. septembra ziņojums par romu integrācijas valsts stratēģiju īstenošanu — 2019. gads, COM(2019)0406, 3. lpp.

² COM(2019)0406, 4. lpp.

³ Romu iekļaušanas pasākumi, par kuriem ziņots ES romu integrācijas valsts stratēģiju (RIVS) pamatsistēmā, SWD(2019)320 final, daļa 1/2, 18. lpp.

⁴ “Considering the Diversity of the Roma population in a post-2020 EU-initiative for Roma equality and inclusion. Expert reports building on forward-looking aspects of the evaluation of the EU Framework for National Roma Integration Strategies” (“Romu daudzveidība ES romu līdztiesības un iekļaušanas stratēģijā laukumā pēc 2020. gada. Ekspertu ziņojumi, kuru pamatā ir ES programmas attiecībā uz romu integrācijas valsts stratēģijām izvērtējuma uz nākotni vērstie aspekti”), 2020. gada janvāris, 16. lpp.

sociālekonomisko stāvokli un stāvokli darba tirgū; tā kā romi bieži nonāk nabadzības, atstumtības, zemas izglītības un zemas kvalifikācijas apburtajā lokā, kas viņiem liedz rast stabilu darbu, jo viņi neatbilst darba prasībām; tā kā noturīgā sociālekonomiskā un veselības aprūpes nevienlīdzība un dažādu veidu diskriminācija, tostarp antičigānisms un vecumdiskriminācija, romus, īpaši vecāka gadagājuma, nostāda neaizsargātā situācijā;

- G. tā kā cīņa pret romu strukturālo diskrimināciju, arī tādās prioritārās jomās kā izglītība, nodarbinātība, piekļuve veselības aprūpei un mājokļiem, un būtiska viņu sociālekonomiskā stāvokļa uzlabošana ir atkarīga no sociālā un kultūras kapitāla palielināšanas vidēs, kur dzīvo romu kopienas, un no tādas ilgtermiņa pieejas romu integrācijai, kurā iesaistītas daudzas ieinteresētās personas un kurā romi aktīvi līdzdarbojas visos posmos;
- H. tā kā līdztiesības datu vākšana attiecas uz visu veidu sadalītiem datiem, kas tiek izmantoti, lai novērtētu konkrētu diskriminācijas riskam pakļautu grupu salīdzinošo situāciju, izstrādātu sabiedrisko rīcībpolitiku, kas palīdz veicināt vienlīdzību, un novērtēt tās īstenošanu, un tā notiek, balstoties uz pierādījumiem, nevis tikai pieņēmumiem; tā kā šādu datu (piem., etnisko izcelsmi vai reliģiju atklājošu datu) vākšanai vajadzīga datu vākšanas subjektu ekskluzīva piekrišana un tā bieži vien var būt kontroversiāla; tā kā ir skaidri aizliegts rasiski vai etniski profilēt cilvēkus, proti, viņus bez piekrišanas identificēt, balstoties uz trešo personu priekšstatiem vai vispārīgajiem uz rases, etniskās izcelsmes, reliģijas vai valstspiederības pamata;
- I. tā kā pie minoritāšu grupām piederīgie joprojām piedzīvo diskrimināciju, pieteikdamies uz darbu un pat darbā, kā arī joprojām saskaras ar nevienlīdzīgu attieksmi; tā kā zemākas algas, sliktas karjeras izredzes, nestabili un sarežģīti darba apstākļi, t. s. staignais pamats un stikla griesti, aizskaroša izturēšanās un ļaunprātīga atļaišana no darba ir tika dažas no šīs parādības izpausmēm; tā kā etnisko minoritāšu gadījumā varbūtība, ka iespējas izmantot nodarbinātības tiesības un aizsardzību būs ierobežotākas, ir augstāka; tā kā attiecībā uz aizskarošu uzturēšanos darbā būtiska šķiet arī etniskā izcelsme, kuras dēļ bieži tiek ierobežota karjeras izaugsme;
- J. tā kā lielāka daļa romu kopienu, it sevišķi Viduseiropā un Austrumeiropā, dzīvo segregētās apmetnēs, bieži vien vietās ar lielu ietekmi uz vidi, atstumti no sabiedrības un teritoriālā segregācijā, sliktos apstākļos un no paaudzes paaudzē nabadzībā; tā kā saskaņā ar Komisijas 5. septembra ziņojumu par romu integrācijas valsts stratēģiju īstenošanu (COM(2019)0406) trešdaļai romu mājsaimniecību nav krāna ūdens, vien nedaudz vairāk nekā pusei ir iekštelpu ūdensklozeta tualete vai iekštelpu duša un 2016. gadā 78 % romu dzīvoja pārapdzīvotos mājokļos; tā kā katrs desmitais dzīvo mājoklī bez elektrības; tā kā pieejamie dati un rezultātu rādītāji, kas iegūti reprezentatīvos apsekojumos deviņās dalībvalstīs, liecina, ka situācija mājokļu jomā no 2011. līdz 2016. gadam lielākoties nav mainījies un tikai nedaudz ir uzlabojusies dažās dalībvalstīs ūdens un elementāro labierīcību piekļūstamības ziņā;
- K. tā kā teritoriālā segregācija joprojām ir viens no lielākajiem izaicinājumiem mājokļu jomā; tā kā 43 % romu saskaras ar diskrimināciju, mēģinot iegādāties vai īrēt mājokli, un viņi nav pietiekami informēti par savām tiesībām vienlīdzības ziņā⁵; tā kā viens no

⁵ COM(2019)0406.

šķēršļiem, kas liedz piekļuvi mājokļiem, sabiedriskajiem pakalpojumiem un pamata valsts atbalsta pakalpojumiem, ir īpašuma un personas dokumentu, piemēram, dzimšanas apliecību un personas apliecību, trūkums;

- L. tā kā Covid-19 krīze romu grūtības ir palielinājusi, jo krīzes ekonomiskās un sociālās sekas ir skārušas romus, īpaši sievietes, un saasinājusi pastāvošo nevienlīdzību visās svarīgākajās romu iekļaušanas jomās; tā kā romi ir pakļauti ārkārtējam riskam ciest no Covid-19 krīzes nelabvēlīgajām sekām un viņiem būs vien ierobežota piekļuve veselības aprūpei, izglītībai un sociālajiem pabalstiem — arī bezdarbnieka pabalstiem — vai jebkādiem citādiem koronavīrusa krīzes ietekmes mazināšanas pasākumiem;
- M. tā kā slikta transporta infrastruktūra, publisko pārvaldes iestāžu un pakalpojumu trūkums, it sevišķi kvalitatīvu izglītības iestāžu un veselības aprūpes trūkums, saasina reģionālās atšķirības un getoizāciju,
1. uzsver, ka romi ir viena no lielākajām Eiropas minoritātēm un saskaras ar visaugstāko nabadzības, strukturālās diskriminācijas un sociālās atstumtības līmeni un ka netiek ievērotas viņu pamattiesības, it sevišķi ekonomiskās un sociālās tiesības; ar nožēlu atzīmē, ka par spīti ES ekonomiskajai labklājībai, ES programmai attiecībā uz romu integrācijas valsts stratēģijām (RIVS), kohēzijas fondam un pēdējā desmitgadē ieviestajiem romu sociālās iekļaušanas pasākumiem romu vispārējā situācija Savienībā nav mainījies un progress mājokļu, nodarbinātības, izglītības un veselības aprūpes jomā ir bijis vien ierobežots; aicina vietējās pašvaldības un valdības rezultatīvi īstenot RIVS; aicina Komisiju rādīt priekšzīmi un visos savas rīcībpolitikas, programmu un projektu līmeņos ieviest romu integrācijas politiku, lai novērstu diskrimināciju un palīdzētu stimulēt romu iekļaušanu mūsu sabiedrībā; aicina Komisiju attiecībā uz RIVS izmantot interesekcionālu pieeju ar daudzu ieinteresēto personu iesaisti un veicināt aktīvu romu līdzdalību visos posmos no stratēģiju sagatavošanas līdz īstenošanai;
 2. aicina Komisiju noteikt saistošus dalībvalstu mērķus, pasākumus un mērķrādītājus, skaidru grafiku un skaidras un saistošas progresā prasības, kā arī panākumu rādītājus un pietiekamu finansējumu nākamās ES RIVS programmas īstenošanai; aicina pašvaldības un valdības RIVS īstenošanu noteikt par vienu no prioritātēm;
 3. atgādina par Parlamenta 2019. gada 12. februāra rezolūciju par vajadzību stiprināt ES stratēģisko programmu attiecībā uz romu integrācijas valsts stratēģijām pēc 2020. gada un cīņas pret antičigānismu pastiprināšanu⁶; mudina Komisiju un dalībvalsts ierosināt un apņemties īstenot vērienīgu, vispusīgu un saistošu ES romu līdztiesības, sociālā un ekonomiskā taisnīguma un antičigānisma apkarošanas stratēģisko satvaru laikam pēc 2020. gada, nosakot konkrētus ES līmeņa kopīgos mērķus un minimālos standartus, ko dalībvalsts var pārveidot par valsts mērķrādītājiem, un ņemot vērā valstu specifiku, ciktāl tās tiecas panākt vairāk, nekā prasa minimālie standarti, un nodrošināt, ka tiek pienācīgi ņemta vērā multiplā un intersekcionālā diskriminācija, dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana un bērniem piemērota pieeja;
 4. uzsver, ka ar iedarbīgiem mērķorientētiem pasākumiem jau no agrākā iespējamā vecuma ir jāpārtrauc attiecīgo romu nabadzības apburtais loks, jo mērķorientēti pasākumi

⁶ Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0075.

visos izglītības līmeņos var būt iedarbīgi nabadzības apkarošanā, un uzsver, ka ir jāuzlabo pāreja uz augstākiem izglītības līmeņiem un šie pasākumi ir jāatbalsta ar sociālajām investīcijām;

5. aicina vairāk uzmanības pievērst tām dalībvalstīm, kurās dzīvo daudz romu un kurām bijuši raksturīgi visai neiedarbīgi pasākumi; uzsver, ka Komisijai šīs dalībvalstis un to rīcībpolitika un pasākumi būtu jāmonitorē un labāk jāatbalsta;
6. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt iekļaujošu romu līdztiesību visās dzīves jomās, īpašu uzmanību pievēršot sievietēm un meitenēm, kā arī personām ar invaliditāti, kas cietušas no interseksionālās diskriminācijas;
7. aicina dalībvalstis pieņemt 2008. gada 2. jūlija priekšlikumu Padomes direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas (COM(2008)0426);
8. mudina Komisiju un dalībvalstis nabadzību — it sevišķi bērnu nabadzību —, sociālo atstumtību, antičigānismu un nediskriminēšanu kā interseksionālas dimensijas iekļaut četrās ES romu stratēģijas un RIVS pamatjomās, tādējādi nodrošinot, ka līdztiesība, ilgspējīgas nodarbinātības iespējas, iekļaujoša izglītība, kvalitatīvi mājokļi un pienācīga veselības aprūpe palīdz uzlabot romu vispārējo labbūtību un ka gan ES RIVS stratēģiskajā satvarā laikam pēc 2020. gada, gan RIVS ir pienācīgi ņemta vērā multiplā un interseksionālā diskriminācija, dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana un bērniem piemērota pieeja; aicina vietējās un reģionālās pašvaldības un valdības prioritizēt RIVS pieņemšanu, pārskatīšanu un īstenošanu atbilstoši ES stratēģiskajam satvaram laikam pēc 2020. gada un garantēt, ka šīs stratēģijas ir cieši saistītas ar vispārējām rīcībpolitikām;
9. aicina Komisiju nodrošināt, ka romu pilsoniskās sabiedrības organizācijas, eksperti un kopienu locekļi, īpaši tādi, kas darbojas vietējā un reģionālā līmenī, līdztiesīgi piedalās rīcībpolitikas apspriešanā un lēmumpieņemšanā;
10. atzīst, ka nolūkā garantēt romu sociālās un ekonomiskās tiesības būtu jāapsver vispusīgāka pieeja, kas nozīmē, ka institucionālā līmenī būtu labāk jāatzīst, ka romu minoritāte darbojas kā sociāls aktors, un efektīvi un organizēti jāpiedalās romu pilsoniskās sabiedrības organizācijām, tādējādi dodot tām iespēju jēgpilni līdzdarboties ekonomiskās un sociālās rīcībpolitikas īstenošanā, uzraudzībā un izvērtēšanā; aicina Komisiju romu līdzdalību uzskatīt par saistošu kopīgu kvalitātes standartu nākamajam ES stratēģiskajam satvaram un valsts stratēģijām un panākt, ka finanšu un strukturālie mehānismi nodrošina līdztiesīgu un kvalitatīvu līdzdalību;
11. uzsver, ka nodarbinātība paver ceļu uz sociālo iekļautību, ka tāpēc etniskajām minoritātēm vajadzīga iespēja pilnībā iesaistīties darba tirgū un ka princips “vienāds statuss un vienāds atalgojums par vienādu darbu” jāattiecina uz visiem darba ņēmējiem;
12. aicina Komisija nākt klajā ar paziņojumu par dalībvalstīm un darba devējiem paredzētām vadlīnijām un standartiem no diskriminācijas brīvai darbā pieņemšanas politikai, tostarp ieteikumiem par līdztiesības plānu pieņemšanu uzņēmuma līmenī un nozaru koplīgumos un daudzveidības darba grupu ieviešanu darbavietā, ieskaitot cīņu pret stereotipiem, aizspriedumiem un negatīvu attieksmi, diskriminācijas novēršanu

darbā pieņemšanas procesos, paaugstināšanu, darba samaksu un piekļuvi apmācībām; uzsver, ka šie līdztiesības rīcības plāni būtu jāizmanto arī nolūkā veicināt etnisko un kultūras daudzveidību darbavietā, izstrādāt iekšējos noteikumus pret rasismu un ar rasismu saistītu diskrimināciju un aizskarošu izturēšanos darbavietā, monitorēt un pārskatīt darbaspēka pieņemšanu darbā, karjeras izaugsmi un paturēšanu darbā līdztiesības aspektā, lai identificētu tiešas vai netiešas diskriminējošas prakses un pieņemtu korektīvos pasākumus, kas katrā no šīm jomām mazinātu nelīdztiesību, un šajā nolūkā vāktu līdztiesības datus, ievērojot privātuma un pamattiesību normas;

13. aicina Komisiju pieņemt kopēju ES satvaru uzticamu un salīdzināmu sadalītu līdztiesības datu vākšanai un analīzei nolūkā apkarot diskrimināciju, tostarp darbā; piebilst, ka šādā satvarā būtu jāiekļauj darba tirgus indikatori, ar ko mērīt līdztiesību, tostarp migrantu un minoritāšu nodarbinātības stāvokli, pilnībā ievērojot privātuma un pamattiesību normas;
14. uzsver, ka romu nodarbinātības jomā vissvarīgākie risināmie jautājumi ir efektīva pāreja no izglītības uz atvērto darba tirgu, ņemot vērā to, cik daudz romu bērnu un jauniešu nemācās skolā, skolā neierodas vai priekšlaicīgi izbeidz mācības; uzsver, cik svarīgi ir cīnīties pret negatīviem stereotipiem, kas darba atrašanās bieži vien ir lielākais šķērslis; uzsver, ka ir svarīgi vērsties pret dažādām neoficiālās nodarbinātības formām un darba devēju īstenotu diskrimināciju, saskaņot darbaspēka pieprasījumu ar piedāvājumu un novērst tādu romu jauniešu īpatsvara pieaugumu, kuri nemācās;
15. aicina Komisiju pildīt savu apņemšanos pieņemt rīcības plānu Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanai un romu iekļautību pievienot sociālo rezultātu pārskata indikatoriem; mudina Komisiju un dalībvalstis pievērst romiem īpašu uzmanību, lai ņemtu vērā viņu īpašo situāciju un nodrošinātu viņiem kvalitatīvu nodarbinātību, laba darba iespējas, taisnīgu atalgojumu un darba apstākļus, kā arī garantēt, ka sociālās aizsardzības sistēmas un sociālie pakalpojumi ir adekvāti, piekļūstami un izmantojami visiem potenciālajiem saņēmējiem un ietver vispārējo veselības apdrošināšanu bez diskriminācijas, kā arī minimālā ienākuma shēmas un pensiju tiesības;
16. atgādina, ka dalībvalstis ir veikušas vairākus pasākumus, lai panāktu, ka romu bērni vairāk apmeklē skolu, piemēram, nodrošinājušas skolās bezmaksas maltītes un mācību grāmatas, kā arī paplašinājušas visu bērnu pienākumu jau no agrīna vecuma apmeklēt bērnudārzu / pirmsskolas izglītības iestādi; uzsver, ka šādas labas prakses būtu jāturpina;
17. aicina dalībvalstis nodrošināt, ka romu izcelsmes cilvēki, kas izmanto savas mobilitātes tiesības, dalībvalstī, kurā viņi uzturas, var izmantot visus vajadzīgos veselības aprūpes pakalpojumus; uzsver, ka nedz nabadzība, nedz uzturēšanās statuss nedrīkstētu būt šķērslis, kas liedz piekļuvi veselības un sociālajiem pakalpojumiem;
18. aicina dalībvalstis ieguldīt darba uzraudzības un sūdzību mehānismos, kam atvēlēti pietiekami resursi un kas ir piekļūstami un efektīvi visiem darba ņēmējiem neatkarīgi no valstspiederības vai uzturēšanās statusa, lai aizsargātu darba ņēmējus no darba devēju atriebības un kaitējošām sekām un atbalstītu pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kad runa ir par darba ņēmēju informēšanu par viņu tiesībām un to īstenošanu;
19. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka atvērto darba tirgus plāns un jaunā daudzgadu

finanšu shēma (DFS) 2021.–2027. gadam ir cieši saistīti ar ES romu līdztiesības, iekļaušanas un līdzdalības stratēģisko satvaru, tā saistošajiem mērķrādītājiem un valsts romu integrācijas stratēģiju īstenošanu; šajā sakarā uzsver, ka ir sistemātiski jāvērtē uzticami pēc dzimuma un vecuma sadalīti dati, ko izmantot vajadzību un konteksta analīzē, un jāpieņem norādījumi par mērķrādītāju un ietekmes rādītāju noteikšanu, lai gūtu labākos rezultātus attiecībā uz vajadzību saskaņošanu ar plānošanu un budžeta sagatavošanu gan valstu, gan ES līmenī;

20. mudina Komisiju un Padomi ar Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) vērsties pret nelīdztiesību, ar ko romi saskaras visā ES; atgādina par 2019. gada 4. aprīļa rezolūciju par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+)⁷, kur priekšlikuma 4. panta 1. punkta viii) apakšpunktā iekļauts konkrēts mērķis “apkarot diskrimināciju un sekmēt sociāli atstumto kopienu, piemēram, romu, sociālekonomisko integrāciju”;
21. aicina Komisiju rūpīgi izvērtēt 2014.–2020. gada romu integrācijas ietekmes rādītājus un apzināt paraugprakses un nepilnības; atgādina, ka romu integrācijas uzraudzība bija jāuzlabo, balstoties uz ESF prioritāti 9.ii un attiecīgajiem konkrētajiem mērķiem, kas noteikti ESF un Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) darbības programmās, un izmantojot ESF kopīgo iznākuma rādītāju dalībniekiem, programmas īpašos rādītājus un mērķrādītājus;
22. iesaka Komisijai atvieglot paraugprakses apmaiņu starp dalībvalstīm un uzraudzīt situāciju, lai regulāri sniegtu savu vērtējumu;
23. aicina Komisiju un dalībvalstis romu kopienu, tostarp jauniešu, pārstāvjus iesaistīt gan ES, gan valstu līmeņa apspriešanās un lēmumpieņemšanas procesos;
24. atgādina, ka nolūkā panākt ilgtspējīgu romu integrāciju izšķirīgi svarīga ir vietējo pašvaldību un valstu valdību loma, stingras partnerības un vietējo ieinteresēto personu, piemēram, vietējo pašvaldību un skolu inspekciju, apņemšanās;
25. uzsver, ka attiecīgajām valsts iestādēm ir steidzami un pamatīgi jāapņemas desegregēt romu izcelsmes audzēkņus skolās, palielinot viņu līdzdalību visā izglītības ciklā un visiem nodrošinot vienādas kvalitātes iekļaujošu vispārējo izglītību; ar nožēlu atzīmē, ka joprojām ir izplatīta diskriminējoša prakse romu bērniem maldīgi diagnosticēt īpašas izglītības vajadzības, kas noved pie tā, ka nesamērīgi daudz romu bērnu apmeklē “speciālās” skolas un tādējādi tiek nošķirti no vispārējās skolu sistēmas un bieži vien saņem zemākas kvalitātes izglītību; atgādina par Eiropas Cilvēktiesību tiesas lēmumiem un pārkāpuma procedūrām, kas attiecas uz romu diskrimināciju skolās, pret trim dalībvalstīm: Čehiju (2014), Slovākiju (2015) un Ungāriju (2016); uzskata, ka par spīti Komisijas centieniem pērn progress nav panākts vai ir bijis niecīgs; aicina Komisiju izvērtēt attiecīgos korektīvos pasākumus un to ietekmi uz romu bērniem un, ja pasākumi uzskatāmi par nepietiekamiem un ne pienācīgi iedarbīgiem, lietu nodot Eiropas Savienības Tiesai;
26. atgādina, cik svarīga ir romu izcelsmes pārniedzēju loma un viņu līdzdalība izglītības iestādēs, kad jāpalīdz desegregācijas procesā un romi jāpamudina iesaistīties

⁷ Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0350.

mūžizglītības programmās un pieaugušo izglītībā; iesaka pastāvīgi apmācīt un nodarbināt romus kā jauniešu mentorus un izglītības mediatorus, lai atbalstītu pāreju izglītībā un uz darba tirgu; uzsver, ka romu labā ir jādabojas tiešāk, izmantojot aktīvu darba tirgus politiku, tostarp Garantiju jauniešiem, un ir sistemātiski jāmonitorē un jāapkaro diskriminācija attiecībā uz piekļuvi darba tirgum un darbavietā; aicina apmācīt valsts nodarbinātības dienestu darbiniekus, kā uzrunāt marginalizētas grupas un strādāt ar tām;

27. aicina pārstrādāt kopējo lauksaimniecības politiku (KLP) tā, lai romu kopienām tā dotu iespēju veidot un popularizēt inovatīvas lauksaimniecības darba formas, tostarp sociālos kooperatīvus, un tai varētu būt svarīga loma taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas izveidē; uzsver, ka šāds solis palīdzētu sasniegt Eiropas zaļā kursa mērķus; aicina šajā jomā popularizēt paraugprakses un veicināt apmaiņu ar tām dalībvalstu starpā;
28. aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt koordinētas pieejas romu bērnu integrācijai sabiedrībā; tāpēc aicina ESF+ ietvaros steidzami pieņemt Eiropas Garantiju bērniem, tai atvēlot resursus, lai palīdzētu veselai paaudzei izkļūt no nabadzības;
29. uzsver, ka šķēršļi, kas liedz izmantot veselības aprūpes pakalpojumus, un nepietiekama informētība par veselības pamatjautājumiem palielina vispārīzplatīto romu izcelsmes audzēkņu segregāciju skolās; uzsver, ka līdztekus plaši izplatītajam antičigānismam sabiedrībā, kurās romi dzīvo, segregētu skolu un romu bērnu diskriminācijas pamatcēloņi ir strukturāli apgrūtinājumi, ar ko viņi saskaras pirmsskolas reģistrācijā, un sociālā atstumtība — tas noved pie bezdarba un nabadzības apburtā loka; uzsver, ka izšķirīgi svarīgi ir šos pamatcēloņus novērst, vienlaikus palielinot informētību;
30. atzinīgi vērtē to dažu dalībvalstu centienus, kuras ir pieņēmušas tiesību aktus, lai nodrošinātu, ka vienlīdzība izglītībā izpaužas arī kvalitātes aspektā, vienlaikus ieviešot iekļaujošu izglītību; atzīmē, ka šādu pasākumu mērķis ir maksimāli integrēt romu bērnus un citas nelabvēlīgā situācijā esošas grupas izglītības sistēmā no pirmsskolas līdz vidusskolai, kas ir bērna personiskās izaugsmes un karjeras iespēju priekšnosacījums;
31. atgādina, ka vispārējais viedoklis par romiem mediatoriem un veselības atbalsta programmām ir pozitīvs, piemēram, kad jāatvieglo romu kopienas piekļuve veselības aprūpes pakalpojumiem, jāuzlabo piekļuve higiēnas un sanitārajām iekārtām un jārisina romu sieviešu īpašās veselības vajadzības; uzsver, ka romu veselības mediatoru programmu Bulgārijā, Rumānijā un Slovākijā attiecīgās valdības paplašināja un ka to izvērtējumi liecina par pozitīvām pārmaiņām (t. i., veselības pakalpojumu sniedzēji mazāk rīkojas diskriminējoši, ir mazāk citu šķēršļu, kas liedz piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem, kā arī kopienās tiek veikti izglītojoši pasākumi); tomēr uzsver, ka šādu programmu izvērtējums rāda, ka ir jātiecas uz iedarbīgākām pieejām, kuru centrā ir nevis romu mediatori, bet gan institucionālas reformas, kas vērstas pret institucionālo diskrimināciju sistēmā⁸;
32. uzsver, cik svarīgi ir atbalstīt vecāku iesaisti skolu darbā un izglītības pasākumos un

⁸ Fresno JM, Lajčáková J, Szira J, Mačáková S, Karoly M, Rossi M, “A meta-evaluation of interventions for Roma inclusion” (“Romu iekļaušanas pasākumu metaizvērtējums”), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga, 2019.

uzlabot viņu izpratni par to, cik būtiska ir pirmsskolas izglītība, bērnu reģistrācija skolā un skolas apmeklēšana; ar nožēlu atzīmē, ka dažās dalībvalstīs piekļuve pirmsskolas izglītībai un aprūpei romu bērniem joprojām ir ierobežota; ar nožēlu atzīmē, ka ES un dalībvalstis nav ne tuvu mērķiem, kas noteikti ES romu iekļaušanas satvarā;

33. aicina dalībvalstis nodrošināt, ka kompetentās reģionālās un vietējās pašvaldības kopā ar pilsoniskās sabiedrības un ekonomikas jomas ieinteresētajām personām īsteno uz romiem vērstu nodarbinātības un sociālo politiku un seko līdzi tās rezultātiem, bet neizslēdzot citas sabiedrības grupas līdzīgos apstākļos; turklāt aicina dalībvalstis pieņemt preventīvus un korektīvus pasākumus, ar ko pārvarēt darba tirgus stereotipus un antičigānismu, valsts nodarbinātības dienestiem un darba devējiem par vienu no prioritātēm noteikt romu izcelsmes darba meklētāju iespēcināšanu un paralēli sniegt atbalstu iekārtošanai darbā, izmantojot profesionālās mācības, stažēšanos ar IT un valodas apmācībām un uzņēmējdarbības prasmju pilnveidi; uzsver svarīgo lomu, ko pilda valsts nodarbinātības dienesti, veicinādami romu nodarbinātību civildienestā un vērsdamies pie nelabvēlīgā situācijā esošiem romiem darba meklētājiem;
34. uzsver, cik svarīgi ir uzlabot romu piekļuvi izglītībai, augstākajai izglītībai, mācekļībai un profesionālajai izglītībai un apmācībai (PIA), lai veicinātu viņu ekonomisko un sociālo iekļaušanu; uzskata, ka PIA joprojām nav pietiekamā mērā atzīta par prioritāti un risinājumu, kas dod iespēju stimulēt un radīt iespējas romiem; mudina dalībvalstis nodrošināt, ka profesionālās apmācības shēmas, kas paredzētas romiem, atbilst viņu īpašajam stāvoklim, kā arī pieaugošajām darba tirgus prasībām; atgādina, ka novecojošā Eiropa saskaras ar kvalificēta darbaspēka trūkumu un tāpēc romu jaunieši būtu jāuztver nevis kā slogs, bet gan kā iespēja un potenciāls nākotnes darbaspēks; aicina dalībvalstis mudināt uzņēmumus aktīvāk iesaistīties, it sevišķi vietējā līmenī, un apsvērt iespēju atbalstīt sociālo uzņēmumu attīstību, lai romiem radītu ilgtspējīgas darbvietas, īpašu uzmanību pievēršot romu sievietēm;
35. uzsver, ka romi bieži vien strādā nestabilos darba apstākļos vai netipisku darbu; ir stingri pārliecināts, ka jaunais Eiropas pagaidu atbalsta instruments bezdarba riska mazināšanai ārkārtas situācijā (*SURE*) būtu jāizmanto par labu visneaizsargātākajiem dalībvalstu iedzīvotājiem;
36. aicina Komisiju saskaņot ES tiesību aktus ar ANO tiesisko regulējumu attiecībā uz cilvēktiesībām uz ūdeni un paplašināt ar ūdeni saistīto direktīvu piemērojamību, ietverot problēmas ar ūdens apgādes un pakalpojumu piekļūstamību un pieņemamību cenas ziņā; aicina Komisiju izstrādāt indikatorus un monitoringa mehānismus attiecībā uz sociālo taisnīgumu piekļuvē ūdenim un sanitārijai dalībvalstīs, uzdot ES Pamattiesību aģentūrai ik gadu vākt datus un atvēlēt līdzekļus, lai sociāli atstumtām grupām un grupām, kas saskaras ar etnisko diskrimināciju, uzlabotu piekļuvi ūdens un sanitārijas pakalpojumiem;
37. aicina dalībvalstis kopīgiem spēkiem palielināt sabiedrības izpratni un informētību par romu iekļaušanu;
38. aicina dalībvalstis minimizēt Covid-19 pandēmijas ietekmi pārapdzīvotos mājokļos, kur necilvēcīgos apstākļos dzīvo romi, legalizējot viņu neoficiālās apmetnes, investējot jaunlegalizēto neoficiālo apmetņu infrastruktūrā un mājokļu uzlabošanā un nodrošinot

pietiekamas un piemērotas apmešanās vietas romu klejotāju grupām; aicina dalībvalstis kā alternatīvu romiem, kas pašlaik dzīvo neoficiālās apmetnēs, nodrošināt pastāvīgus, pienācīgus, cenas ziņā pieņemamus, vides ziņā drošus un desegregētus mājokļus;

39. aicina dalībvalstis Covid-19 krīzes apstākļos pieņemt ārkārtas pasākumus, ar ko novērst ūdens, pietiekamas sanitārijas, elektrības un vajadzīgās infrastruktūras trūkumu nabadzīgās romu kopienās; aicina dalībvalstis romu apmetnes pilnībā iekļaut dezinfekcijas pasākumos, aizliegt pamata sabiedrisko pakalpojumu apturēšanu pandēmijas laikā, apsvērt iespēju visneaizsargātākajiem cilvēkiem un tiem, kas zaudējuši ienākumus, subsidēt patēriņa izmaksas vai iesaldēt maksājumus līdz atveseļošanas plāna perioda beigām, finansiāli atbalstīt vientuļos vecākus / vientuļās mātes bērnu aprūpes, īres maksājumu un citu māsaimniecības izdevumu aspektā, lai mazinātu finansiālo slogu, it sevišķi darba zaudēšanas kontekstā;
40. aicina dalībvalstis, atbalstot neaizsargātus romus darba ņēmējus, it sevišķi sievietes un vientuļos vecākus, un Eiropas pagaidu atbalsta instrumentu (piem., *SURE* un Eiropas atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām (EAFVP)) īstenošanā iekļaujot īpašus noteikumus un indikatorus attiecībā uz romiem, nodrošināt, ka neviens roms Covid-19 krīzes dēļ netiek atstāts novārtā;
41. atgādina, ka Rasu vienlīdzības direktīva⁹ nodrošina aizsardzību un vienlīdzīgas attieksmes garantijas attiecībā uz piekļuvi precēm un pakalpojumiem, preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu, tostarp mājokļiem, kas galvenokārt ir valstu un reģionālo valdību kompetencē; uzsver, ka romu tiesību uz mājokli pārkāpumi un slikta piekļuve mājokļiem un sabiedriskajiem pakalpojumiem negatīvi ietekmē izglītību, nodarbinātību un veselības rezultātus, kā arī sociālo iekļautību kopumā; uzsver, ka ir jānodrošina pareiza un efektīva direktīvas transponēšana un pienācīga īstenošana;
42. uzsver, ka mērķorientētu mājokļu jomas pasākumu aspektā ir svarīgi iedibināt līdzdalības procesu, jau no paša sākuma iesaistot romus; ierosina mājokļu politiku balstīt uz mājokļa un pakalpojumu izmaksu dalīšanas vai saņēmēja ieguldījuma koncepciju, kas nozīmētu, ka romi saņēmēji varētu pašorganizēties, sākt paši savas iniciatīvas un piedalīties savu apmetņu plānošanā¹⁰;
43. aicina dalībvalstis veicināt teritoriālo desegregāciju un iesaistīt romus labumguvējus mājokļu projektu izstrādē un īstenošanā, lai samazinātu un novērstu piespiedu izlikšanu no mājokļiem, risināt bezpajumtniecības problēmu un nodrošināt pietiekamu skaitu piemērotu apmešanās vietu romu klejotāju grupām; norāda, ka ģeogrāfiskā izolācija un mājokļu segregācija ierobežo etnisko minoritāšu iespējas iegūt labu darbu neatkarīgi no kvalifikācijas līmeņa; atzīmē, ka ir svarīgi rast izlikšanas problēmas risinājumus, sadarbojoties ar dažādām iestādēm, savukārt pasākumi romu mājokļu jomā būtu jāintegrē plašākās valsts darbībās un likumdošanas iniciatīvās, kuru centrā ir sociālie mājokļi vai palīdzības programmas; norāda, ka izlikšana no mājokļa nebūtu pieļaujama, ja vietā netiek piedāvāts standartiem atbilstošs, cenas ziņā pieņemams un kvalitatīvs mājoklis desegregētos apstākļos, kurā pieejami sabiedriskie pakalpojumi; uzsver, ka ir

⁹ 3. panta 1. punkta h) apakšpunkts Padomes Direktīvā 2000/43/EK (2000. gada 29. jūnijs), ar ko ievieš vienādas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rasu vai etniskās piederības, OV L 180, 19.7.2000., 22. lpp.

¹⁰ "A Meta-Evaluation of Interventions for Roma Inclusion", Kopīgais pētniecības centrs, 2019, Eiropas Savienības Publikāciju birojs.

steidzami vajadzīgas publiskās investīcijas, lai novērstu segregāciju;

44. aicina dalībvalstis romu iekļaušanas pasākumu plānošanā, orientēšanā, īstenošanā un monitoringā ņemt vērā ģeogrāfisko nevienlīdzību, iedzīvotāju segregāciju un nelabvēlīgās situācijas visaptverošo un daudzējādo raksturu, jo teritoriāla pieeja var būt būtiska sociālās iekļaušanas pasākumu plānošanā un īstenošanā; iesaka dalībvalstīm pastiprināt centienus nodrošināt piekļuvi drošam dzeramajam ūdenim, sanitārijai un kanalizācijas sistēmām un īstenot tiesības uz adekvātu dzīves līmeni, kā arī tiesības uz veselīgu un drošu vidi; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt visu veidu antičigānisma apkarošanas politikas integrāciju un atzīt vidisko diskrimināciju par vienu no antičigānisma izpausmēm; iesaka vides aspektu integrēt satvarā laikam pēc 2020. gada un aicina Komisiju risināt dažādo vidiskās diskriminācijas formu problēmu;
45. aicina Eiropas Savienību un dalībvalstis darīt vairāk, lai 2021.–2027. gada periodā Eiropas pusgadu, ESF+ un visus ES fondus saskaņotu ar RIVS un Eiropas sociālo tiesību pīlāru, un mudina dalībvalstis publiski paziņot, kādu valsts budžeta daļu tās šim nolūkam atvēl, kā arī publicēt finansēto projektu sarakstu;
46. nosoda visu diskrimināciju, ar ko cilvēki saskaras, īrējot mājokli vai piesakoties uz darbu; tāpēc atgādina, ka Rasu vienlīdzības direktīva dalībvalstīm uzliek pienākumu norīkot īpašu iestādi, kuras uzdevums ir veicināt vienādu attieksmi pret visiem cilvēkiem bez diskriminācijas rases vai etniskās izcelsmes dēļ; aicina dalībvalstis stiprināt savu līdztiesības iestāžu neatkarību, resursus, mandātu un pilnvaras, lai intensīvāk cīnītos pret romu diskrimināciju, tostarp institucionālo diskrimināciju, īstenojot Komisijas ieteikumu par līdztiesības iestāžu standartiem¹¹;
47. aicina dalībvalstis mājokļu un bezpajumtniecības jautājumu risināt, piemēram, attīstot sociālo mājokļu kopumu, veicinot nediskriminējošu piekļuvi sociālajiem mājokļiem un atbalstot sekmīgus projektus, piemēram, mikroaizdevumus romu ģimenēm; uzsver, ka principā “vispirms mājoklis” balstītām iniciatīvām ir daudzsoļa pieeja bezpajumtniecības novēršanai un apkarošanai; iesaka dalībvalstīm apsvērt iespēju no pakalpojumu sniegšanas “kāpņu modeļa” pāriet uz mājokļcentrētiem pakalpojumiem, kuri mājokļu nodrošināšanu papildinātu ar atbalstu, kas aptvertu tādus elementus kā nodarbinātība, izglītība, veselība un kopienas attīstība; aicina dalībvalstis rīcībpolitiku, ar ko tās atbalsta nabadzībā nonākušus cilvēkus, tostarp romus, vērst uz to, lai šie cilvēki varētu iegūt labu darbu; aicina dalībvalstis īpaši strādāt pie tā, lai jaunieši varētu pabeigt vidusskolu;
48. atzīmē, ka Kopīgo noteikumu regulā¹² ir ieviesta īpaša romu finansēšanas prioritāte un ka konkrētām valstīm adresēti ieteikumi, kas saistīti ar romu iekļaušanu, ir kļuvuši par prasību, lai piešķirtu līdzekļus tās veicināšanai; aicina dalībvalstis un Komisiju garantēt, ka šo pārmaiņu rezultātā tiks īstenoti īpaši vietēji projekti romu labā¹³ neatkarīgi no

¹¹ OV L 167, 4.7.2018., 28. lpp.

¹² XI pielikums par *ex ante* nosacījumiem, I daļa: tematiskie *ex ante* nosacījumi, investīciju prioritāte 9.2, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu, OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.

¹³ Anna Mirga-Kruszelnicka, “Revisiting the EU Roma Framework: Assessing the European Dimension for the

reģiona kategorijas; aicina Komisiju regulārās sanāksmēs ar dalībvalstīm sekot līdzi stratēģiju īstenošanai un publicēt ziņojumus par līdzekļu sadali šajā sakarā; aicina Komisiju izpētīt, kāpēc dažās dalībvalstīs ir zemi apguves rādītāji, ievērojot Eiropas Revīzijas palātas ieteikumus dalībvalstīm un Komisijai, ko tā sniegusi īpašā ziņojumā¹⁴;

49. ar nožēlu atzīmē, ka pieejamie finanšu līdzekļi ir vāji saistīti ar stratēģiskajiem plāniem un uzdevumiem, kas attiecas uz romu sociālekonomisko attīstību un iekļaušanu; aicina dalībvalstis ieviest efektīvus monitoringa un pārraudzības mehānismus, kas nodrošinātu, ka pamata programmās, tostarp tajās, kuras tiek finansētas ar Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem (ESI fondi), līdzekļi tiek tērēti pienācīgi un netiek izmantoti nepareizi; uzsver, ka monitorings ir īpaši svarīgs, lai varētu sagatavoties potenciāliem riskiem veiksmīgai intervences īstenošanai un tos mazināt, kā arī kalpotu pierādījumos balstītām rīcībpolitikas iniciatīvām un lietderīgākai mērķrādītāju noteikšanai un resursu sadalei; atgādina, ka 2016. gadā Revīzijas palāta secināja, ka ESI fondi starp dalībvalstīm tiek sadalīti pēc indikatoriem, kas nekādi nav tieši saistīti ar romiem, un pauda viedokli, ka šie indikatori nav piemērotākais līdzeklis, ar ko noteikt, cik daudz ES romu integrācijas finansējuma būtu jāpiešķir katrai dalībvalstij; uzsver, ka nolūkā samazināt plaisu starp rīcībpolitikas satvaru un īstenošanu uz vietas svarīgas ir hipotētiskās ietekmes izvērtējuma metodes;
50. uzskata, ka joprojām būtiska ir maģistralizēšana, jo mērķorientēti pasākumi paši par sevi nebūs pietiekami iedarbīgi; tāpēc uzsver, ka romu integrācijas aspekti ir vairāk jāmaģistralizē ES un valstu rīcībpolitikas pasākumos;
51. atzīst, ka intervences pasākumu pārvešana no vienas valsts uz citu nav mehānisks process; pat ja mērķi, darba metodes un instrumenti var būt nododami, stratēģijas un procesi ir jāpielāgo vietējiem apstākļiem un šie nosacījumi var būt saistīti ar institucionālajām spējām, dažādu aktošu atbalstu vai vietējo kontekstu; tāpēc aicina dalībvalstis un Komisiju pienācīgi izmantot hipotētiskās ietekmes izvērtējuma metodes un salīdzināt un izskaidrot dažādos dalībvalstu iznākumus;
52. aicina Eiropas Savienību un dalībvalstis stiprināt datu vākšanu un pētniecību, lai labāk identificētu un izprastu intersekcioņālo diskrimināciju; mudina Komisiju sekot līdzi romu kopienu nabadzības un sociālās atstumtības daudzšķautņainajiem aspektiem, izmantojot *Eurostat* kombinēto nabadzības vai sociālās atstumtības riska rādītāju;
53. mudina Komisiju izstrādāt inovatīvas, uz ietekmi vērstas un datus balstītas pieejas, ko tieši izmantot nākamās paaudzes programmās (2021.–2027. gada programmas *InvestEU* un ESG+ plānošanā) un stratēģijās (it sevišķi ES romu līdztiesības un iekļaušanas stratēģijā laikā pēc 2020. gada);
54. uzsver, ka Covid-19 pandēmijas ietekmi visvairāk izjūt vistrūcīgākie iedzīvotāji, tostarp Eiropas romu kopienas; uzsver, ka ES ir jākoncentrējas uz iedzīvotāju neatliekamajām vajadzībām, ātri un adekvāti reaģējot uz pastāvošajām problēmām, lai stiprinātu kohēziju, palielinātu uzticēšanos ES iestādēm un praksē iemiesotu ES vērtības — it

Post-2020 Future” (“Atgriežoties pie ES romu satvara. Eiropas dimensijas novērtējums attiecībā uz laiku pēc 2020. gada”), *Open Society Institute*, 2017. gada jūnijs, 17. lpp.

¹⁴ Eiropas Revīzijas palāta, īpašais ziņojums Nr. 14/2016 “ES politikas iniciatīvas un finansiālais atbalsts romu integrācijai: pēdējā desmitgadē panākts ievērojams progress, taču dalībvalstīm jāiegulda papildu darbs”, 2016.

sevišķi solidaritāti; aicina Komisiju un dalībvalstis izvērtēt Covid-19 pandēmijas ietekmi uz romu kopienu situāciju un apsvērt iedarbīgus pasākumus; atzinīgi vērtē ierosinājumu stiprināt Eiropas atbalsta fondu vistrūcīgākajām personām, lai palīdzētu šiem cilvēkiem; ar nožēlu atzīmē, ka Covid-19 pandēmijas dēļ var tikt samazināts nākamās DFS (2021–2027) finansējums, savukārt tas nelabvēlīgi ietekmēs pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kuras darbojas romu kopienu labā, un tāpēc skars to veikto iesaistes darbu.

**INFORMĀCIJA PAR PIENEMŠANU
ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	23.6.2020
Galīgais balsojums	+: 46 -: 5 0: 3
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Atidzhe Alieva-Veli, Marc Angel, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtē, Andrea Bocskor, Milan Brglez, Sylvie Brunet, David Casa, Leila Chaibi, Margarita de la Pisa Carrión, Klára Dobrev, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Āuriš Nicholsonová, Rosa Estaràs Ferragut, Nicolaus Fest, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Heléne Fritzon, Helmut Geuking, Alicia Homs Ginel, France Jamet, Agnes Jongerius, Radan Kanev, Ādám Kósa, Stelios Kypourououlos, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Radka Maxová, Sandra Pereira, Dragoş Pişlaru, Manuel Pizarro, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Beata Szydło, Eugen Tomac, Romana Tomc, Yana Toom, Marie-Pierre Vedrenne, Nikolaj Villumsen, Marianne Vind, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tatjana Źdanoka, Tomáš Zdechovský
Aizstājeji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Anna Júlia Donáth, José Gusmão, Pierfrancesco Majorino, Kim Van Sparrentak

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAĶSTA**

46	+
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Rosa Estaràs Ferragut, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Radan Kanev, Stelios Kympouropoulos, Miriam Lexmann, Dennis Radtke, Eugen Tomac, Romana Tomc, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský
S&D	Marc Angel, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Klára Dobrev, Estrella Durá Ferrandis, Helène Fritzon, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Pierfrancesco Majorino, Manuel Pizarro, Marianne Vind
RENEW	Atidzhe Alieva-Veli, Sylvie Brunet, Anna Júlia Donáth, Dragoş Pîslaru, Monica Semedo, Yana Toom, Marie-Pierre Vedrenne
VERTS/ALE	Katrin Langensiepen, Mounir Satouri, Kim Van Sparrentak, Tatjana Ždanoka
ECR	Helmut Geuking, Elżbieta Rafalska, Beata Szydło, Margarita de la Pisa Carrión, Lucia Ďuriš Nicholsonová
GUE/NGL	Leila Chaibi, José Gusmão, Sandra Pereira, Nikolaj Villumsen
NI	Daniela Rondinelli

5	-
ID	Nicolaus Fest, France Jamet, Elena Lizzi, Guido Reil, Stefania Zambelli

3	0
PPE	Andrea Bocskor, Ádám Kósa
RENEW	Radka Maxová

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas